

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การใช้เหตุผลในการเลือกใช้เชื้อเพลิงที่ก่อมลภาวะในชุมชน :
กรณีศึกษา ผู้ประกอบการเพาะเห็ด อำเภอเวียงป่าเป้า
จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นายบุญคำ แสนช่างไม้

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภูทงศ์ กุศลบุตร	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.จุรีรัตน์ โทมัส	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ถัดดา รุ่งวิสัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการใช้เหตุผลในการเลือกใช้เชื้อเพลิง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ด้านผลกระทบของเชื้อเพลิงที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ทักษะคิด และความตั้งใจที่มีต่อพฤติกรรมใช้เชื้อเพลิงและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความคาดหวัง บรรทัดฐานส่วนบุคคล ความตั้งใจที่มีต่อพฤติกรรมการใช้ เชื้อเพลิงที่ก่อมลภาวะในชุมชนในกระบวนการเพาะเห็ดแบบ โรงเรือน กรณีศึกษา อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ดำเนินการศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ประกอบตารางในเชิงปริมาณ โดยศึกษาจากประชากรตัวอย่าง ผู้ประกอบการเพาะเห็ด จำนวน 160 คน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการเพาะเห็ดส่วนใหญ่ใช้เชื้อเพลิงจากวัสดุที่หาง่าย ราคาถูก หาซื้อง่าย ซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ จึงมีการนิยมใช้สูง ได้แก่ ไม้ฟืน ร้อยละ 66.3 น้ำมันหล่อลื่นที่ใช้งานแล้ว ร้อยละ 8.1 ยางรถยนต์ที่ใช้แล้ว ร้อยละ 15.0 และขังข้างโพด ร้อยละ 10.0 และรู้ว่าผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดมลภาวะในชุมชน ทำให้มีกลิ่นเหม็นและเขม่าควัน

การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับตัวแปรอื่น ๆ พบว่าราย
 ได้กับความรู้ด้านผลกระทบของเชื้อเพลิงที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก
 ระดับต่ำ ($r=0.22^{**}$) การได้รับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านผล
 กระทบของเชื้อเพลิงที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ในเชิงลบ ระดับปานกลาง ($r=-0.56^{**}$)
 และพบว่า ความรู้ด้านผลกระทบของเชื้อเพลิงที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับ
 ทัศนคติ ในเชิงลบ ระดับปานกลาง ($r=-0.64^{**}$) และทัศนคติมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจ
 ($r=0.21^{**}$) ส่งผลต่อความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เชื้อเพลิงในระดับสูง ($r=0.82^{**}$)
 ส่วนปัจจัยทางสังคม ได้แก่ บรรทัดฐานส่วนบุคคลกับความตั้งใจต่อพฤติกรรมการใช้เชื้อเพลิง
 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r=0.27^{**}$) แสดงว่า ผู้ประกอบการเพาะเห็ด ยังมีรายได้สูง ยิ่งส่งผล
 ให้มีความรู้ด้านผลกระทบของเชื้อเพลิงที่มีต่อสิ่งแวดล้อมมาก แต่ระดับรายได้ก่อให้เกิดทัศนคติ
 ในเชิงลบต่อการใช้เชื้อเพลิง ที่ก่อมลภาวะ ความตั้งใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เชื้อเพลิงใน
 ระดับสูง เกณฑ์ส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจ และส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้
 เชื้อเพลิงในระดับสูง

Independent Study Title	Reasoning for Selection of Polluting Fuels in Community : A Case Study of Mushroom Farmers at Amphoe Wiang Pa Pao, Changwat Chiang Rai.		
Author	Mr.Boonkum Sanchangmai		
M.A.	Man and Environment Management		
Examining Committee :	Asst. Prof. Putchong	Kuntolbutra	Chairman
	Lect. Dr. Jureerat	Thomas	Member
	Asst. Prof. Ladda	Rungvisai	Member

Abstract

The objectives of this study were to find out how individual factors related to knowledge on environmental problems, attitude and intention that resulted in fuel usage behavior; and to study relationships among social expectations, individual norms, intention and behavior toward polluting fuels used in domestic mushroom cultivation: a case study of mushroom farmers at Amphoe Wiang Pa Pao, Chang Wat Chiang Rai. This study was a combination of qualitative and quantitative research and conducted by means of questionnaires and interview. A total of 160 mushroom farmers in communities were selected to provide data and information.

Findings indicated that a majority of mushroom farmers have used fuels which were cheap and easy to find locally such as fire woods (66.3 %), used lubricant oil (8.1 %), used tires (15.0 %) and corn cobs (10.0 %). Although they realized that these fuels had impacts on community air pollution particularly bad smell and dark smoke.

Results of correlations of studied variables showed that individual factor (income) was positively correlated with knowledge on environmental problems at low level ($r = 0.22^{**}$). Environmental information received was negatively related to knowledge on environmental problems ($r = -0.56^{**}$). It was also found that there was a negative relationship between knowledge on environmental problems and attitude ($r = -0.64$). However, the attitude was positively correlated with intention ($r = 0.21^{**}$) and the intention showed highly correlation with fuel usage behavior ($r = 0.82^{**}$). In addition, social factor (individual norms) had a low and positive relationship with intention toward fuel usage behavior ($r = 0.27^{**}$). Conclusively, mushroom farmers with higher incomes had higher knowledge on environmental problems, but such high income caused a negative attitude on polluting fuel usage. As a result, they had highly intention toward polluting fuels usage. Also, individual norms affected their intentions that finally resulted in fuel usage behavior.